

ВІДОМОСТІ

про навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Відомості про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін зі спеціальності **011- Науки про освіту**

Анотація робочої програми навчальної дисципліни «Історія та теорія вищої освіти України»

Всього годин: 120

Аудиторна: 40

Самостійна: 80

Контроль: іспит (1 семестр)

Мета навчальної дисципліни:

формування в аспірантів основ професійної педагогічної компетенції у питаннях вищої освіти та вищої школи в Україні.

Завдання навчальної дисципліни:

- аналіз закономірностей функціонування системи вищої освіти і її складових (навчально-виховний процес, управління, викладач, студент тощо);
- ознайомлення з інноваційними технологіями, формами організації, методами, засобами навчання, виховання, управління в системі вищої освіти;
- прогнозування перспектив розвитку вищої освіти в Україні в контексті інтеграції у європейський освітній простір;
- вивчення, аналіз та узагальнення практики, досвіду педагогічної діяльності у вищих навчальних закладах.

Місце навчальної дисципліни в структурі ОНП

Дисципліна відноситься до блоку обов'язкових навчальних дисциплін циклу професійної підготовки навчального плану аспірантів.

Пристаюючи до її вивчення аспіранти повинні мати теоретичну підготовку з дисципліни «Новітня філософія науки»; дисципліна «Історія та теорія вищої освіти» супроводжує дисципліни «Педагогічна компаративістика», «Актуальні проблеми педагогіки», «Методика викладання педагогічних дисциплін у вищій школі».

Компетенції, що формуються в результаті освоєння дисципліни:

Загальні

- здатність аналізувати політику Української держави щодо розвитку вищої освіти в історичній ретроспективі;
- здатність виокремлювати принципи освіти, завдання навчальних закладів (Закон України «Про освіту»);
- здатність розуміти основні тенденції розвитку вищої освіти, проблеми та перспективи розвитку;
- знання нормативно-правових основ управління вищою освітою та вищим навчальним закладом;
- знання змісту вищої освіти, теорії змісту освіти у вищій школі;
- здатність з'ясувати призначення стандартів вищої освіти, сутність організації навчально-виховного процесу у ВНЗ;
- здатність досліджувати пріоритетні напрями розвитку освіти в Україні, виокремлювати тенденції підготовки фахівців у вищій школі з погляду перспектив її удосконалення.

Фахові

- здатність використовувати знання з історії та теорії вищої освіти для розуміння інноваційних процесів у сучасній вищій освіті України;
- здатність самостійно конструювати навчальний процес у вищій школі;

- здатність знаходити обґрунтоване рішення будь-якого педагогічного завдання організації навчально-виховного процесу у вищій школі.
- здатність проводити порівняльні дослідження в галузі педагогічної науки, прогнозування розвитку педагогічних процесів;
- здатність з'ясувати напрями перетворень у галузі освіти на європейському просторі (на основі змісту Болонської декларації);
- здатність аналізувати структуру підготовки фахівців у вищому навчальному закладі;

Структура і зміст навчальної дисципліни

Тенденції розвитку вищої педагогічної освіти України. Становлення педагогічної освіти в Україні та світі. Основні напрямки розвитку та шляхи вдосконалення вищої педагогічної освіти в Україні у відповідності до міжнародних стандартів. Сутність процесу навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі. Методи і засоби навчання у ВНЗ. Форми організації навчання у вищій школі. Система діагностики знань і умінь студентів у ВНЗ. Основи управління у вищій школі. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.

Анотація робочої програми навчальної дисципліни «Інноваційні технології в освіті»

Всього годин: 120

Аудиторна: 40

Самостійна: 80

Контроль: залік (5 семестр)

Мета навчальної дисципліни:

Оволодіння аспірантами головними аспектами інноваційних процесів у професійній освіті, структурою та технологією інноваційної педагогічної діяльності, методикою проектування і реалізації авторських інновацій, формування у майбутніх викладачів-педагогів інноваційного мислення, готовності до інноваційної професійної діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

- розширити уявлення аспірантів про сутність і основні тенденції розвитку інноваційних процесів в освіті;
- виробити вміння орієнтуватися у різних видах інноваційної діяльності;
- вивчати, аналізувати та узагальнювати досвід інноваційної педагогічної діяльності;
- формувати вміння застосовувати отримані знання у різних сферах інноваційної діяльності;
- виробити уміння відбирати та оцінювати педагогічні інновації відповідно до цілей і завдань навчально-виховного процесу;
- формувати вміння самостійно розробляти педагогічні інновації відповідно до цілей і завдань навчально-виховної роботи;
- виробити уміння творчої реалізації освітніх та педагогічних інновацій у навчально-виховному процесі навчального закладу;
- формувати готовність майбутніх педагогів-викладачів до інноваційної професійної діяльності.

Місце навчальної дисципліни в структурі ОНП

Дисципліна відноситься до блоку навчальних дисциплін за вільним вибором аспіранта циклу професійної підготовки навчального плану аспірантів.

Пристаюючи до її вивчення аспіранти повинні мати теоретичну підготовку з дисципліни «Історія та теорія вищої освіти України»; дисципліна «Інноваційні технології в освіті» супроводжує дисципліну «Методика викладання педагогічних дисциплін у вищій школі».

Компетенції, що формуються в результаті освоєння дисципліни:

Загальні

- здатність аналізувати політику Української держави щодо реформування

системи освіти;

- здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел, до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, комп'ютерних засобів та програм;
- здатність визначати пріоритетні напрямки інноваційної педагогічної діяльності в системі дошкільної, середньої та вищої освіти України;
- здатність до пізнання й аналізу явищ власної діяльності, досягнення педагогічних цілей, до творчості і рефлексії
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, обґрунтування та моделювання об'єктів, процесів та систем.

Фахові

- здатність виявляти усвідомлене ставлення до інноваційних технологій та їх ролі у розв'язанні проблем освіти;
- здатність застосовувати у власній професійній діяльності сукупність знань про суть і специфіку інноваційних технологій в освіті;
- здатність завершувати розпочату справу, долати труднощі, які виникають при застосуванні нововведень;
- здатність до оригінального розв'язання педагогічних завдань;
- здатність визначати знання, уміння та здібності, необхідні для роботи за фахом при одночасній автономності та гнучкості у вирішенні професійних проблем.
- здатність давати об'єктивну оцінку інноваційній діяльності навчального закладу;
- здатність здійснювати теоретично обґрунтоване оцінювання педагогічних інновацій;
- здатність вибирати педагогічно доцільні технології для реалізації поставленої мети;
- здатність створювати власні інноваційні проекти;
- здатність визначати рівень своєї готовності до інноваційної педагогічної діяльності та шляхи її підвищення.

Структура і зміст навчальної дисципліни

Загальні засади педагогічної інноватики. Інновації та тенденції. Педагогічна інноватика в системі сучасної науки і освіти. Загальна характеристика інноваційних процесів в освіті.

Теоретичні основи педагогічних технологій навчання та виховання. Ігрові технології у ВНЗ. Комп'ютерні та інформаційні технології. Колективні способи навчання та групові технології. Технологія проектного навчання. Технологія модульного навчання. Технологія проблемного навчання.

Технологія інноваційної педагогічної діяльності. Сутність, структура та етапи інноваційної педагогічної діяльності. Науково-педагогічна творчість як основа створення педагогічних інновацій. Управління процесом впровадження педагогічних інновацій.

Анотація робочої програми навчальної дисципліни

«Професійна та корпоративна етика»

Всього годин: 180

Аудиторна: 60

Самостійна: 120

Контроль: залік (4 семестр)

Мета навчальної дисципліни:

познайомити аспірантів з професійною етикою як наукою і сферою діяльності; дати відповідний об'єм знань, необхідний для майбутньої професійної діяльності в галузі менеджменту; сформувати у них управлінську компетентність, культуру управління, теоретичне мислення, яке базується на дотриманні чітких морально-етичних норм.

Завдання навчальної дисципліни:

- розкрити основні поняття, принципи ділової етики та ділового спілкування, роль моралі як однієї з найбільш важливих форм нормативної регуляції поведінки людей;
- познайомити аспірантів з різними формами ділової комунікації;
- показати значення ділової етики для професійної діяльності фахівця;
- сформувати навички критичного осмислення багаторівневих підходів щодо проблематики професійної та корпоративної етики.

Місце навчальної дисципліни в структурі ОНП

Дисципліна відноситься до блоку навчальних дисциплін за вільним вибором аспіранта циклу професійної підготовки навчального плану аспірантів.

Пристаючи до її вивчення, аспіранти повинні мати теоретичну підготовку з дисципліни «Патентознавство та авторське право»; дисципліна «Професійна та корпоративна етика» супроводжує дисципліни «Педагогічна іміджологія», «Освіта і гендер».

Компетенції, що формуються в результаті освоєння дисципліни:

Загальні

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, обґрунтування та моделювання об'єктів, процесів та систем;
- здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел, до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, комп'ютерних засобів та програм;
- здатність працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних;
- здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми.
- здатність проводити критичний аналіз власних матеріалів, брати участь у критичному діалозі.

Фахові

- здатність аналізувати основні морально-етичні проблеми, пов'язані з професійною діяльністю.
- здатність використовувати у педагогічній діяльності моделі корпоративної взаємодії в освітньому процесі як «по вертикалі», так і «по горизонталі», досягаючи максимальної ділової продуктивності та етично коректних типів відносин.
- здатність аналізувати організаційні, правові та етичні принципи роботи педагога та застосовувати їх у своїй діяльності.
- здатність володіти технікою ефективного комунікативного контакту.
- здатність оцінювати дії і події повсякденного життя з позицій етичних норм.

Структура і зміст навчальної дисципліни

Етика і сучасне управління. Виникнення професійної етики як наукової дисципліни. Поняття етики і культури управління: ознаки, зміст, сутність. Завдання та основні категорії.

Етика спілкування та діловий етикет. Спілкування як взаємодія та співпраця. Діловий етикет як форма професійної комунікації. Формальні та особистісні взаємини в діловому світі. Етика взаємодії та взаєморозуміння в контексті культури ділового спілкування.

Засоби ділового спілкування. Міжособистісні та організаційні комунікації. Ділові комунікаційні техніки. Невербальне спілкування та культура поведінки. Класифікація невербальних засобів спілкування.

Природа та сутність етики ділових відносин, її принципи. Закономірності міжособистісних стосунків. Суб'єкти ділових відносин. Гендерні аспекти професійної та корпоративної етики. Етичні відносини в колективі. «Соціальні ролі» та етика колективу.

Анотація робочої програми навчальної дисципліни
«Методика викладання педагогічних дисциплін у вищій школі»

Всього годин: 180
Аудиторна: 60
Самостійна: 120
Контроль: залік (5 семестр)

Мета навчальної дисципліни:

сформувати в аспірантів систему знань та навичок, вміння викладати навчальні дисципліни; ознайомити із знаннями про особливості викладання дисциплін у вузах, з особливостями професійної майстерності та педагогічної техніки викладача.

Завдання навчальної дисципліни:

- сформувати теоретичні уявлення про МВ у ВШ як навчальну дисципліну, її мету, завдання;
- ознайомити з поняттями, категоріями, методами, технологіями МВ у ВШ; з'ясування її місця в системі наук;
- висвітлити особливості методів викладання у ВШ;
- ознайомити зі структурою і змістом навчального процесу у ВНЗ;
- навчити педагогічним формам освітньої взаємодії зі студентами, творчо застосовувати знання і способи діяльності, засвоєні під час вивчення навчальних дисциплін;
- сформувати початковий досвід ведення науково-методичної роботи, дослідно-експериментальних форм педагогічної діяльності;
- ознайомити з кращим педагогічним досвідом викладачів ВНЗ України.

Місце навчальної дисципліни в структурі ОНП

Дисципліна відноситься до блоку навчальних дисциплін за вільним вибором аспіранта циклу професійної підготовки навчального плану аспірантів.

Приступаючи до її вивчення аспіранти повинні мати теоретичну підготовку з дисципліни «Історія та теорія вищої освіти України», «Актуальні проблеми педагогіки»; дисципліна «Методика викладання педагогічних дисциплін у вищій школі» супроводжує дисципліни «Інноваційні технології в освіті».

Компетенції, що формуються в результаті освоєння дисципліни:

Загальні

- здатність використовувати сучасні інтерактивні методи навчання студентів;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, обґрунтування та моделювання об'єктів, процесів та систем;
- здатність аналізувати та впроваджувати у власну діяльність теоретично обґрунтовані положення найсучаснішого педагогічного досвіду;
- здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел, до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, комп'ютерних засобів та програм.

Фахові

- здатність відбирати принципи структурування змісту навчального курсу у вищій школі;
- здатність аналізувати та впроваджувати у власну діяльність теоретично обґрунтовані положення найсучасніших досягнень педагогічної науки.
- здатність застосовувати інноваційні форми, методи і прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів.
- здатність планувати структуру, зміст, процес організації лекції, практично-семінарського заняття.
- здатність укладати лекційні тексти за передбачуваною схемою, планом.

Структура і зміст навчальної дисципліни

Теоретичні засади методики викладання у вищій школі. Специфіка методів викладання у структурі процесу навчання у вищій школі. Психолого-педагогічні умови впровадження освітніх технологій викладання у вищій школі. Методичні та методологічні основи викладання у вищій школі. Дидактичні основи управління навчально-творчою діяльністю студентів. Болонський процес та модернізація навчання у вищій школі. Зарубіжні новітні

технології навчання. Майстерність професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.

Анотація робочої програми навчальної дисципліни «Освіта і гендер»

Всього годин: 180

Аудиторна: 60

Самостійна: 120

Контроль: залік (5 семестр)

Мета навчальної дисципліни:

ознайомити аспірантів із основами гендерної педагогіки заради розуміння гендерних стереотипів та сприяти формуванню педагогічних знань, умінь, навичок, необхідних для аспірантів у їхній майбутній професійній діяльності викладача з метою подолання гендерної асиметрії у навчальних закладах будь-якого рівня акредитації.

Завдання навчальної дисципліни:

- озброїти аспірантів теоретичними знаннями про механізми, закономірності та особливості гендерного розвитку особистості;
- ознайомити з існуючими вітчизняними та закордонними напрацюваннями у галузі гендерної теорії;
- розвинути розуміння важливості розробки гендерної методології, значення гендерного аналізу та гендерної освіти;
- озброїти техніками, що дозволяють працювати з гендерними проблемами як у дослідницьких проектах, так і у викладацькій діяльності.

Місце навчальної дисципліни в структурі ОНП

Дисципліна відноситься до блоку навчальних дисциплін за вільним вибором аспіранта циклу професійної підготовки навчального плану аспірантів.

Пристаючи до її вивчення аспіранти повинні мати теоретичну підготовку з дисципліни «Історія та теорія вищої освіти України»; дисципліни «Освіта і гендер» супроводжує дисципліни «Професійна та корпоративна етика»/«Педагогічна іміджологія».

Компетенції, що формуються в результаті освоєння дисципліни:

Загальні

- здатність працювати з першоджерелами, конспектувати педагогічні праці, складати структурно-логічні схеми з окремих змістових питань;
- здатність робити історико-культурний порівняльний аналіз гендерних підходів та педагогічних течій;
- здатність систематизувати і класифікувати знання з гендерних питань, давати об'єктивну оцінку поглядам і явищам з цієї проблематики;
- здатність проводити критичний аналіз власних матеріалів, брати участь у критичному діалозі
- здатність бачити та оцінювати тенденції статево-рольового розвитку;
- здатність самостійно працювати з першоджерелами, науковою історико-педагогічною літературою.

Фахові

- здатність аналізувати гендерні характеристики персоналу освітніх організацій та використовувати обґрунтовані методи їх вивчення;
- здатність визначати шляхи запровадження гендерної рівності у навчально-виховний процес.
- здатність обирати оптимальні форми й методи гендерної освіти педагогічних працівників;
- здатність використовувати техніки, способи і прийоми, що дозволяють працювати з гендерними проблемами як у дослідницьких проектах, так і у викладацькій діяльності на засадах гендерної рівності.

Структура і зміст навчальної дисципліни

Гендерна освіта та гендерне виховання як соціально-психологічна та педагогічна проблема. Гендерні підходи в історії педагогіки. Гендерні аспекти в педагогічних проблемах минулого. Історія жіночої освіти. Методологія та проблеми гендерних досліджень в педагогіці. Основні напрями гендерних досліджень.

Гендерні підходи в освітній практиці. Гендерна ідентичність та її формування. Характеристика статево-рольового розвитку в дитинстві. Гендерні ролі та соціалізація. Наслідки порушення гендерно-рольової ідентичності та поведінки. Гендерні стереотипи та гендерна диференціація в системі освіти. Виявлення гендерних стереотипів у системі навчання. Механізми реконструкції гендерних стереотипів учителів та освіти вищої школи. Гендерний підхід в системі освіти. Методика гендерної соціалізації школярів. Можливості впровадження принципів гендерно чутливої педагогіки в Україні.

Анотація робочої програми навчальної дисципліни «Педагогічна іміджологія»

Всього годин: 180

Аудиторна: 60

Самостійна: 120

Контроль: залік (4 семестр)

Мета навчальної дисципліни: формування іміджової компетентності викладача у аспірантів; володіння системою наукових понять педагогічної іміджології, набуття практичних навичок ефективного іміджування в системі освіти; оволодіння технологією формування позитивного іміджу педагога.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити з категоріальним апаратом дисципліни;
- розкрити зміст поняття «педагогічна іміджологія» та основні сучасні наукові підходи до його визначення;
- схарактеризувати види, типи та функції іміджу;
- сформувати уявлення про сутність інструментальних засобів та специфіку їх використання у педагогічній іміджології;
- виявити практичні можливості фізіогноміки;
- навчити ефективно використовувати мистецтво ділового мовлення у побудові іміджу викладача;
- окреслити шляхи побудови привабливого іміджу викладача та педагогічного колективу навчального закладу: дошкільного, загальноосвітнього, вищого;
- розвивати креативність мислення, інтелектуальну активність та ініціативу;
- навчити розробляти інтегративну технологію формування іміджу викладача;
- удосконалення вмінь та навичок ефективної самопрезентації та креативності майбутнього фахівця в галузі освіти;
- обґрунтувати, як створити привабливий імідж, як збудувати моделі достойної поведінки в тих чи інших ситуаціях.

Місце навчальної дисципліни в структурі ОНП

Дисципліна відноситься до Блоку 3 «Дисципліни за вибором аспіранта» блоку навчальних дисциплін за вільним вибором аспіранта циклу професійної підготовки навчального плану аспірантів.

Приступаючи до її вивчення, аспіранти повинні мати теоретичну підготовку з дисципліни «Історія та теорія вищої освіти України», «Основи організації науково-інноваційної діяльності та проектний менеджмент».

Компетенції, що формуються в результаті освоєння дисципліни:

Загальні

- здатність проводити наукові дослідження на рівні доктора філософії, приймати обґрунтовані рішення, розв'язувати проблеми та науково-прикладні завдання;

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, обґрунтування та моделювання об'єктів, процесів та систем;
- здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел, до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, комп'ютерних засобів та програм;
- здатність працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами;
- здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми.
- Здатність проводити критичний аналіз власних матеріалів, брати участь у критичному діалозі.
- **Фахові**
- Здатність прогнозування розвитку педагогічних процесів;
- Здатність розуміти правила іміджології, що виражаються у рішеннях;
- Здатність формулювати іміджеві цілі та стратегії, складати імідж-портрет, вибирати засоби та канали просування особистого іміджу;
- Здатність конструювати технології привабливого іміджу педагога;
- Здатність розробляти програму самопрезентації;
- Здатність до вільного володіння різними видами мовлення у побудові особистого привабливого іміджу;
- Здатність використовувати особливості вербального і невербального спілкування у побудові привабливого іміджу педагога;
- Здатність використовувати практичні можливості фізіогноміки;
- Здатність використовувати інструментальні засоби у діяльності з метою створення позитивного іміджу.

Структура і зміст навчальної дисципліни

Історія розвитку іміджології як науки. Теоретична база іміджології. Іміджологія в системі наук. Інструментальні засоби педагогічної іміджології. Поняття інструментарію іміджології та специфіка його використання. Сутність та поняття педагогічної іміджології. Сучасний професійний імідж педагога. Іміджотворчі елементи тіла. Фізіогноміка – ключ до пізнання людини. Основні елементи педагогічної іміджології. «Я-концепція» в побудові образу педагога. Педагогічний такт, етикет та професійний імідж викладача. Культура ділового спілкування, ораторське мистецтво та імідж вчителя. Корпоративний імідж працівників дошкільних, загальноосвітніх, вищих навчальних закладів. Імідж навчального закладу. Показники позитивного іміджу навчального закладу. Формування сприятливого психологічного клімату в колективі.

Анотація робочої програми навчальної дисципліни «Педагогічна компаративістика»

Всього годин: 120

Аудиторна: 40

Самостійна: 80

Контроль: іспит (3 семестр)

Мета навчальної дисципліни:

Вивчити основні тенденції й закономірності розвитку педагогічної теорії й практики в різних країнах, виявити позитивні й негативні аспекти міжнародного педагогічного досвіду, форми та способи взаємозбагачення національних педагогічних культур.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити аспірантів з сучасною педагогічною теорією та практикою в зарубіжних країнах у контексті порівняння з досягненнями в освітній сфері України, із концептуальними положеннями інтеграції національної освітньої системи у європейський та світовий культурно-освітній простір;
- сприяти оволодінню аспірантами сучасною міжнародною освітньою термінологією, методами та методологією порівняльного аналізу;
- сформулювати уявлення про стратегії розвитку шкільної, професійної освіти та освіти дорослих у світовому контексті;
- розвивати науково-педагогічну грамотність.

Місце навчальної дисципліни в структурі ОНП

Дисципліна відноситься до блоку обов'язкових навчальних дисциплін циклу професійної підготовки навчального плану аспірантів.

Пристаючи до її вивчення аспіранти повинні мати теоретичну підготовку з дисциплін «Педагогіка», «Історія педагогіки», «Історія та теорія вищої освіти», «Методологія педагогічної науки»; дисципліну «Педагогічна компаративістика» мають супроводжувати дисципліни «Актуальні проблеми сучасної педагогічної науки»/«Інноваційні технології в освіті».

Компетенції, що формуються в результаті освоєння дисципліни:

Загальні

- здатність проводити наукові дослідження на рівні доктора філософії, приймати обґрунтовані рішення, розв'язувати проблеми та науково-прикладні завдання з педагогічної компаративістики;
- здатність володіти загальною та спеціальною методологією наукового пізнання, застосувати здобуті знання у практичній діяльності;
- здатність опанувати навички проведення аналітичної та експериментальної наукової діяльності; організація, планування та прогнозування результатів наукових досліджень;
- здатність застосовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології, зокрема методи отримання, обробки та зберігання наукової інформації;
- здатність ініціювати та виконувати наукові дослідження, результатом яких є одержання нових знань, а також генерувати нові ідеї (креативність), абстрактне мислення, вміння пристосовуватись до нових умов та ситуацій;
- здатність розуміти роль наукових досліджень в житті суспільства, усвідомлення значення науково-дослідницької складової в педагогічній професії.

Фахові

- здатність проводити порівняльні дослідження в галузі компаративістики, прогнозування розвитку світових освітніх процесів;
- здатність визначати методологічні проблеми сучасної порівняльної педагогіки;
- здатність розкривати та аналізувати закономірності розвитку світового педагогічного досвіду;
- здатність осмислювати соціальний, економічний, культурний контексти розвитку освіти країни, яка вивчається;
- здатність розуміти і враховувати при аналізі світової освітньої ситуації трансформаційних процесів, які відбуваються у сферах шкільної, професійної освіти та освіти дорослих;
- здатність аналізувати і використовувати у подальших дослідженнях та практичній роботі інноваційні освітні технології зарубіжжя та України;
- здатність виявляти позитивні та негативні аспекти міжнародного педагогічного досвіду в освіті, напрями інтеграції світових освітніх досягнень в український освітній простір як шляхом проведення паралельного порівняння, так і формулювання практичних рекомендацій для української освіти;
- здатність вільно використовувати в практичній діяльності теоретичні основи зарубіжної педагогіки.

Структура та зміст навчальної дисципліни

Педагогічна компаративістика як галузь наукових знань Предмет і завдання курсу. Методологічні орієнтири порівняльно-педагогічних студій. Зародження та історичні етапи розвитку порівняльної педагогіки як науки. Провідні чинники та стратегії розвитку освіти на сучасному етапі. Освітні реформи й інновації у глобалізованому світі. Актуальні проблеми шкільної, професійної освіти й освіти дорослих. Характеристика моделей європейської школи. Особливості соціалізації особистості в сучасній школі. Зарубіжний і вітчизняний досвід підтримки обдарованості та сприяння творчим здібностям школярів. Світові тенденції розвитку ІКТ-освіти.

Анотація робочої програми навчальної дисципліни «Методологія педагогічної науки»

Всього годин: 120

Аудиторна: 40,

Самостійна робота: - 80.

Контроль: іспит (2 семестр)

Мета вивчення навчальної дисципліни

надання студентам системи знань про методологію, організацію, методи та основні етапи науково-дослідної (експериментальної) роботи, виконання, оформлення та захист результатів дисертаційного дослідження.

Завдання

- ознайомити з системою організації наукових досліджень у сучасному світі й Україні;
- сприяти отриманню аспірантами знань про методологію і методи науково-педагогічних досліджень та формування на цій основі умінь виконувати наукове дослідження в галузі освіти з врахуванням сучасних інноваційних підходів;
- сформулювати навички критичного осмислення і оформлення результатів наукового дослідження.

Компетенції, що формуються в результаті освоєння дисципліни:

Загальні:

- здатність проводити наукові дослідження на рівні доктора філософії, приймати обґрунтовані рішення, розв'язувати проблеми та науково-прикладні завдання.
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, обґрунтування та моделювання об'єктів, процесів та систем;
- здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел, до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, комп'ютерних засобів та програм;
- здатність працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами;
- здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми;
- здатність проводити критичний аналіз власних матеріалів, брати участь у критичному діалозі.

Фахові:

- Здатність розуміння ролі науково-педагогічних досліджень в житті суспільства, усвідомлення значення науково-дослідницької складової в педагогічній професії;
- здатність використовувати знання методології та сучасних методів науково-педагогічного дослідження; володіння інформаційними технологіями;
- здатність використовувати теоретичні знання в ході проведення наукового дослідження, уміти аналізувати, узагальнювати, порівнювати передовий педагогічний досвід і співставляти з власними результатами, володіти методами діагностики навчально-виховного процесу закладів освіти;
- здатність використовувати сучасні наукові методи для проведення педагогічного аналізу діяльності навчального закладу, виявляти наукові педагогічні проблеми, накреслювати шляхи їх розв'язання;

- здатність викладати результати наукового дослідження державною мовою, вміти логічно письмово викладати думки, робити узагальнення.
- здатності до критики та оцінювання результатів наукового дослідження.
- здатність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.

Місце навчальної дисципліни в структурі ОНП

Дисципліна відноситься до Блоку 2 «Фахові дисципліни», частині 2.1. - обов'язкових навчальних дисциплін циклу професійної підготовки навчального плану аспірантів.

Пристаючи до її вивчення аспіранти повинні мати теоретичну підготовку з дисциплін «Загальна педагогіка», «Вікова та педагогічна психологія», «Сучасні педагогічні технології навчання і виховання». Дисципліна «Методологія педагогічної науки» супроводжує наукову роботу аспірантів за темою дисертаційного дослідження.

Структура і зміст навчальної дисципліни

Наука і наукові дослідження у сучасному світі. Зміст і організаційна структура наукових досліджень в Україні. Теоретичні та методологічні принципи організації наукової роботи. Методологія і методи науково-педагогічних досліджень. Технологія науково-педагогічного дослідження. Аналіз основних понять наукового дослідження. Загальна характеристика етапів науково-педагогічного дослідження. Бібліографічний апарат наукового дослідження. Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень. Види науково-дослідної роботи студентів. Основні вимоги до оформлення та критерії оцінювання наукової роботи. Культура наукової праці. Виконання і захист докторської дисертації.